

ΛΟΡΔΟΣ ΕΡΛΙΣΤΑΟΥΝ

Μυθιστορία τοῦ συγγραφέως τοῦ «John Halifax».

Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

ὑπὸ Α. Β.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλ. 483—486.)

— Δὲν μὲ ἐννοεῖτε καλῶς, εἶπεν ὁ λόρδος Ἐρλιστάουν.

— Ἐξ ἐναντίας, νομίζω ὅτι σᾶς ἐννοῶ, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα, ἀλλὰ βλέπομεν τὰ πράγματα ὑπὸ πολὺ διαφορετικὰς ἐπόψεις! Ὑμεῖς μὲν συνειθίσατε νὰ θεωρεῖτε τὸν γάμον ὡς ἐμπόριον, ὡς εὐπρέπειαν, ὑποθετὶν ἀναγκαίαν διὰ νὰ ἀποκτήσετε βαρύτητα, ἐγὼ δὲ τὸν θεωρῶ ἱερὸν καθήκον. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μέσος ὁρος, ἢ ἱερὸς ἢ βέβηλος, πλὴν νὰ ᾔναι, νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ ἡ ἀτελής ἐπιτυχία ἢ ἐντελής δυστυχία καὶ ἀμαρτία· διότι κατὰ τὴν γνώμην μου, ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ γυνὴ οὔτινες νυμφεύονται ἄνευ ἀγάπης ἀμαρτάνουσι καθ' ὁλοκληρίαν.

Εἰς τοῦτο ὁ Λόρδος Ἐρλιστάουν οὐδὲ λέξιν ἀπεκρίθη, καθ' ὅσον δὲ διηρχόμεθα ὑπὸ τὸ λυκαυγὲς τοῦς ὠραίους ἀγρούς, μόλις ἐπρόφερε τινα ἀσήμαντον παρατήρησιν. Ἡ χεὶρ μου ἐβοήθει τὴν Ἰωάνναν νὰ πηδήσῃ τοὺς φραγμοὺς, αὐτὴς ὁμῶς δὲν τῇ προσέφερε τὴν ἰδικήν του. Ναὶ μὲν ἡ χεὶρ μου ἦτο ἴσως μεγάλη καὶ τραχεῖα, οὐδόλως ὁμοία πρὸς τὴν ἰδικήν του, ἔπαλλεν ὁμῶς ἐν αὐτῇ σφιγμὸς ἀνδρικός, καὶ ἦτο ἱκανὴ νὰ ὑποστηρίξῃ γυναῖκα καὶ νὰ τὴν προστατεύσῃ ἐπίσης καλῶς.

— Θέλετε νὰ κάμωμεν ἀκόμη ἓνα γύρον, Μίς Δούγλας; εἶπεν ὁ Λόρδος.

— Ὄχι, εἶναι πολὺ ἀργά, καὶ προτιμῶ νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν οἰκίαν.

Εἶπε καὶ ἀπεσύρθη. Ἀρά γε ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐμφύτου ῥοπῆς κινουμένη ἀπεσύρετο τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁσάκις ὁ Λόρδος Ἐρλιστάουν τὴν ἐπλησίαζεν;

Ἀριστα ἐνθυμοῦμαι τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν τοῦ προσώπου τῆς Ἰωάννας· ἐφαίνετο ὀλίγον ἐξηραμένον καὶ ἀνήσυχον. Διέμεινε πολλὴν ὥραν πλησίον τοῦ κυμβάλου ψάλλουσιν. Εἶδον ὅτι ἐγένετο συνήθειαν εἰς αὐτὴν νὰ τραγουδῇ καθ' ἐσπέραν καὶ ὅτι δὲν τῇ ἔλειπον ἀκροαταί· ἐναντίον δὲ τινων παρατηρήσεων τοῦ Λόρδου Ἐρλιστάουν, ὅστις ἐφαίνετο ἀπορῶν διὰ τὰς στενάς μου ιδέας περὶ τῆς Κυριακῆς μουσικῆς, ἡ ἐξαδέλφη μου ἐξέλεξεν ἄσματὰ τοῦ Χένδελ καὶ Μένδελσον, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν, τὸ ἐνθυμοῦμαι καλῶς, οἱ ὠραιοτέροι, οἱ θρησκευτικώτεροι ψαλμοί. «Γνωρίζω ὅτι ὁ Σωτὴρ μου ἔστι», καὶ «ἀναπαύεσθε ἐν Κυρίῳ». Ἐτελείωσε δὲ,

παρακληθεῖσα ὑπὸ τῶν γονέων μου, μὲ παλαιὸν ὕμνον τῶν Μεθοδιστῶν· ἤμεθα Μεθοδισταὶ ὅτε ἤμην παιδίον καὶ ὁ ἥχος οὗτος μὲ ἐπανέφερεν εἰς τὴν μικράν, θερμὴν ἐκκλησίαν τῆς ὁδοῦ Ραθβόν, ὅτε μετὰ λόγον συχνάκις ἄγριον, ἀγροίκον, ἀλλ' ἰσχυρῶς συγκινητικόν, ὅλοι οἱ ἐκκλησιαζόμενοι ἐγείροντο καὶ οἱ ἄνδρες διαδεχόμενοι τὰς γυναῖκας ἔψαλλον τὸν χορὸν·

Ἀπὸ τοῦ Κυρίου μας Χριστοῦ

Δὲν θ' ἀποχωρισθῶμεν πλέον!

ὦ ζωὴ! . . . ζωὴ πλήρης ἀποχωρισμῶν! ποσάκις κατεπράϋνα τὴν θλίψιν τὴν ὁποίαν ἠθελονόμην ἀνενηθιμώμενος τὸν ἀρχαῖον αὐτὸν Μεθοδιστικὸν ὕμνον, καὶ ἔχων ἐν τῇ μνήμῃ μου τὴν ἡχὴ τῶν λέξεων αὐτῶν. ἀποτὲ δὲν θ' ἀποχωρισθῶμεν πλέον!

Τὴν Δευτέραν ἠγέρθη κατὰ τὸ συνήθειαν πρῶτ' ἀλλ' ὁ πατὴρ μου μὲ κατέλαβε καὶ μὲ ὠδήγησε νὰ ἴδω τοὺς ἵππους τοὺς ὁποίους ἠγόρασε διὰ τὸ νέον μας ὄχημα· οὕτω δὲ ἔχασα τὸν πρῶτόν μου περίπατον μετὰ τῆς Ἰωάννας· αὐτὴ ὁμῶς τὸν ἔκαμε, διότι τὴν συνήντησα μετὰ ταῦτα εἰς τὴν αἵθουσαν ἐναποθέτουςαν τὸν πῖλόν της. Εἶχεν ἀργοπορήσει καὶ τὴν περιεμέναν μεν λεπτά τινα ὅπως καταβῇ εἰς τὸ πρόγευμα. Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦ προγεύματος ἦτο εἰς ἄκρον σιωπηλὴ καὶ σοβαρά.

Ὁ Λόρδος Ἐρλιστάουν ἐφάνη μόνον ὅτε εἶχομεν σχεδὸν τελειώσει τρώγοντες, καὶ παρετήρησα ὅτι, ἅμα ὡς ἐφάνη, ἡ Ἰωάννα ἐγένετο κατακόκκινος, ταραχθεῖσα ὀδυνηρῶς καὶ ἐρυθρίασασα ἐν ἀγνοίᾳ. Δὲν τῇ ἀπέτεινε τὸν λόγον, οὐδὲ καὶ ὅπως τῇ εὐχηθῇ καλὴν ἡμέραν, ἀλλὰ λαβὼν θρανίον καὶ καθήσας πλησίον τῆς τραπέζης ἤρχισε μετὰ τοῦ πατρὸς μου μακρὰν καὶ ζωντανὰν πολιτικὴν συζήτησιν. Ἐν τῷ διαστήματι τῆς ὁμιλίας ταύτης, ἤκουσα αὐτὸν λέγοντα ὅτι ἐσκόπευε νὰ παρουσιασθῇ ὑποψήφιος μικρῶς τιнос πόλεως τῆς Μεσημβρινῆς Ἀγγλίας, καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ἐπάναγκες νὰ ἀναχωρήσῃ πάρυστα εἰς Λονδίνον.

Ἀνέπνευσα· ναί, ἀνέπνευσα διότι ἀπῆρχετο τέλος πάντων. Ἐλυπούμην σχεδὸν αὐτόν. Δὲν ἐφαίνετο πολλὰ συγκινημένος ὁ ἴδιος· ἔβλεπε τὰ πράγματα ἀπὸ ὑψηλῆς περιωπῆς καὶ ὠμίλει παρὶ τῆς μεγίστης εὐχαριστήσεως τὴν ὁποίαν τῷ ἐπροξένησεν ἡ διατριβὴ του εἰς Λυθουένην, ἀλλὰ παρετήρησα ὅτι δὲν ἐπροσκάλεσεν οὐδέναν ἐξ ἡμῶν νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὴν ἐπίσκεψίν του.

Ναὶ, μετ' ὀλίγας ὥρας θὰ ἀπῆρχετο. Τὸ νέον στοιχεῖον τὸ ὁποῖον εἶχε φέρεи εἰς τὸν οἶκόν μας (διότι βεβαίως ἔφερε τοιοῦτον, ἀφοῦ αἱ διαφορετικοὶ χαρακτῆρες καὶ τάξεις ἀναποφεύκτως ἐπενεργοῦσι καὶ ἀντενεργοῦσιν ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον) θὰ ἐπηνήρχετο μετ' αὐτοῦ. Ἡ μήτηρ μου θὰ ἠδύνατο νὰ παύσῃ

νὰ ἐνδύεται μεγαλοπρεπῶς καθ' ἐσπέρην, ὡς καὶ ὅλος τῆς ὁ οἶκος· ὁ πατήρ μου δὲν θὰ προσέφερε πλέον καθ' ἐκάστην τὸν παλαιὸν τοῦ οἴνου τοῦ Βορδῶ ὡς ἂν εἶδε μέγα γεῦμα. Θὰ ἐπανελαμβάναμεν τὰς παλαιάς μας ἔξεις καὶ ὁ Λόρδος Ἐρλιστάουν τὰς ἰδικὰς του. Θὰ ἐδυνάμεθα ἄρα γε νὰ τὰς ἐπαναλάβωμεν; Θὰ ἐδύνάτο καὶ ἐκεῖνος; Ὑπάρχει ἐν τῷ βίῳ δοκιμή τις νέα δυναμένη νὰ εἶναι ἐντελῶς πρόσκαιρος καὶ νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ ὀπισθὲν τῆς κανὲν ἰχνοῦ; Τὸ ἀμφιβάλλω.

Οὐδὲν ἦττον θὰ ἐχάνετο πιθανώτατα ἐντελῶς ἀπὸ τὴν σφαῖράν μας, ὡς ἂν εἶχε πέσει εἰς Λιθουένη ἀπὸ ἀερόστατον καὶ ἀπέλθῃ πάλιν διὰ τοῦ αὐτοῦ ἱναερίου μέσου. Θὰ ἡσθάνετο ἄρα γε τις ἐξ ἡμῶν τὴν ἔλλειψίν του; Θὰ ἐλυπεῖτό τις διὰ τὴν ἀναχώρησίν του;

Καὶ περὶ τούτου δὲν ἤμην πολλὰ βέβαιος.

Ἡ Ἰωάννα εἶχεν εἰπεῖ ὅτι τῇ «ἤρεσκε» καὶ ὅχι ὅτι τὸν ἡγάπα· μετεχειρίσθη τὴν λέξιν «ἀρέσκω» ἀντιτάττουσα αὐτὴν εἰς τὴν λέξιν «ἀγαπῶ» ἀλλὰ βεβαίως εἶπεν ὅτι τῇ ἤρεσκεν, ἐνῶ δὲν ἤρεσκεν ὅποιον δῆποτε ἄνθρωπον.

— Μάρκε, θὰ ὑπάγῃς πεζὸς εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου; Θὰ ἔλθω μαζί σου.

Οὕτω ἐξήλθομεν πάλιν ὁμοῦ, ἡ Ἰωάννα καὶ ἐγώ, διήλθομεν ὑπὸ τὰς καστανέας, τῶν ὁποίων τὰ λευκὰ ἄνθη ἦσαν σπαρμένα κατὰ γῆς, μαρμαμένα ὑπὸ τοὺς πόδας μας καὶ ἄνευ εὐωδίας.

— Ἐξαδέλφη, εἶπον, πρέπει νὰ σκεφθῇς περὶ τῶν καστανεῶν τὰς ὁποίας θὰ φυτεύσῃς εἰς τὴν δεινδροστοιχίαν σου. Βλέπεις ὅτι ὁ Μάιος δὲν διαρκεῖ πάντοτε.

— Ἀ, ὅχι! ἀπεκρίθη μετὰ μικροῦ στεναγμοῦ. Μάρκε, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κοινοποιήσῃς εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν ἀνόητόν μου ταύτην ὁμιλίαν.

— Τὴν περὶ τῆς ἀποκτήσεως δεινδροστοιχίας; Λοιπὸν δὲν σκοπεύεις ποτέ σου νὰ ἀποκτήσῃς καμμίαν;

Ἄγνοῶ ἂν ἀκουσίως ὑπέκρυπτα ὑπὸ τὴν ἐρώτησίν μου ταύτην τινὰ ἔννοιαν, ἡ Ἰωάννα ὁμῶς ἀπεκρίθη σοβαρῶς καὶ ἐμπρυντικῶς.

— Ὅχι!

Ἐντοσοῦτῳ ἂν καὶ ἐβάδιζε μετὰ κεφαλὴν ἀνυψωμένην καὶ μετὰ βῆμα σταθερὸν, ἂν καὶ μετὰ ὠμίλει εὐθύμως καὶ ἀνέτως περὶ τῶν συνήθων οἰκογενειακῶν ὑποθέσεων, μοὶ ἐφάνετο ὅτι ἐβλεπα κατὰ στιγμὰς ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τῆς τὴν ἀνησυχίαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ἀγαθὴ καὶ εὐλικρινὴς φύσις μὴ οὖσα ἐντελῶς εὐχαριστημένη μεθ' ἑαυτῆς. Ἦτο κακῶς διατεθειμένη, ὡς λέγεται, οὐχὶ ἐν ἁρμονίᾳ μεθ' ἑαυτῆς καὶ μετὰ τῆς ὥραίας ἐκείνης πρωίας τοῦ Ἰουλίου, ἥτις ἐφάνετο σχεδὸν λυποῦσα αὐτήν.

Περιμένουσα δὲ εἰς τὸν σταθμὸν (διότι ἐπέμενε

νὰ περιμένῃ) ἔλαβε τὸν βραχίονά μου ὅπως περιπατήσωμεν ἄνω καὶ κάτω τοῦ πεζοδρομίου.

— Ὡ Μάρκε, μετ' εἶπε προσκαλλομένη ὀλίγον ἐπάνω μου, ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἀνεχώρῃς ἂν ἦτο δυνατὸν· εὐρίσκω ἐνίσχυσιν εἰς σέ.

Ἐγὼ δὲ τὴν ἡρώτησα μετὰ τινα σκέψιν ἔν τι τὴν ἐτάραττε καὶ ἂν ἤθελε νὰ μετὰ τὸ εἶπῃ· ἐκείνη δὲ μετὰ ἀπεκρίθη.

— Ὅχι, προτιμῶ νὰ μὴ σέ τὸ εἶπῳ· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸ εἶπῳ. Ἄλλως καὶ δὲν εἶναι πράγματι σχεδὸν τίποτε· θὰ παρέλθῃ μετὰ μικρόν. Ἄν δὲν ἤμην βεβαία περὶ τούτου, τόσον βεβαία ὅσον... Πλὴν ἰδοὺ ἐφθασαν αἱ ἀτμάμαξαι.

— Αἱ ἀκόλουθοι ἀτμάμαξαι ἀναχωροῦν εἰς τὰς δύο καὶ τεσσαράκοντα λεπτά. Ὁ λόρδος Ἐρλιστάουν μετὰ παρκαλέσει νὰ τὸν εἰδοποιήσω, ὥστε μὴ λησμονήσῃς νὰ τοῦ τὸ εἴπῃς, διότι θὰ ἀναχωρήσῃ μετὰ ἐκείνην τὴν ἀμαξοστοιχίαν.

— Ἀληθινά; εἶπεν ἡ Ἰωάννα.

— Ἐξαδέλφη, μίαν μόνην λέξιν ἀκόμη. Χαίρεσαι ἡ λυπεῖσαι βλέπουσα αὐτὸν ἀναχωροῦντα;

— Πολὺ εὐχαριστημένη εἶμαι, ἐγκαρδίως χαίρομαι.

— Πλὴν πιθανὸν νὰ μεταβάλῃ πάλιν γνώμην· ἤξεύρεις ὅτι τοῦτο τῷ συμβαίνει. Ἀ! Ἰωάννα, πρόσσεξε.

— Ἐπρόσεξα, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα.

— Δὲν εἶσαι θυμωμένη διότι σέ εἶπα τοῦτο;

— Ὅχι! ὑγίαινε.

Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἔμειναν προσηλωμένοι ἐπ' αὐτῆς ἐφ' ὅσον αἱ μετ' ὁρμῆς τρέχουσαι ἄμαξαι μετὰ τὸ ἐπέτρεψαν· ἴστατο ἐκεῖ σταθερὰ καὶ σοβαρὰ, περιτυλιγμένη μετὰ τὸ *σάβλον* τῆς σφιγκτὰ ὡς ἂν δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσῃ οὐδὲν λελυμένον περὶ αὐτὴν, καὶ νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ μηδὲν ἐλεύθερον εἰς τὴν πνοὴν τῆς φαντασίας, τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς τύχης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ὑποθέσεις μετ' ἡνάγκασαν νὰ μείνω εἰς Λίβερπουλ τρεῖς ἐβδομάδας ἄνευ διακοπῆς. Μόλις ὁ πατήρ μου ἐδυνήθη νὰ εὕρῃ καιρὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς Λιθουένη διὰ μίαν νύκτα καὶ μίαν ἡμέραν. Τὸ ἀδιάκοπον βάρος καὶ ἡ ἀδιάκοπος εὐθύνη τὴν ὁποίαν ἐπιφέρουσι τὸ κέρδος τῶν χρημάτων, ἡ διαχείρισις καὶ ἡ ἐξόδους αὐτῶν, ἡ σκληρὰ ὑποδούλωσις τοῦ πλούτου, ἐβάρυναν ὀδυνηρῶς ἐνίοτε καὶ αὐτὴν τὴν ἰσχυρὰν καρδίαν τοῦ πατρός μου.

— Ὡ Μάρκε! μετ' ἔλεγεν ἐνίοτε ὅτε συνωμιλοῦμεν περὶ ὑποθέσεων ἐμπορικῶν εἰς τὸ μικρὸν γραφεῖόν μας, ἀφ' οὗ παρήρχετο πολλὴ ὥρα μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας τοῦ γραφείου. Ἐνίοτε συλλογίζομαι ὅτι θὰ ἔκπνευε καλλίτερα ἂν σέ ἄφηναν

γραμματέα γραφείου, ὡς ἤμην ἐγὼ ὅτε σὺ ἦσο μικρός, καὶ ἐπηγαίνοντο ἀπ' ἐδῶ εἰς τὴν μικρὰν μας οἰκίαν τοῦ Ἐβερτον ἀδιακόπως. Αἱ παιδί μου! Ἐλπίζω ὅτι σὺ θὰ ἀπολαύσῃς περισσότερας εὐχαριστήσεως ἀπὸ τὸν Πύργον τοῦ Λιθουέητ ἀφ' ὧσας ἀπολαμβάνει ὁ πατήρ σου.

Μοὶ ἐφάνετο ἐνίοτε παράδοξον ὅτι ἐκεῖνος καὶ ἐγὼ, οἱ ἐργαζόμενοι ἐκεῖ εἰς τὸ μουχλιασμένον ἐκεῖνο δωμάτιον, ὑπὸ τὸ ἄθλιον φῶς τοῦ γάζ, οἱ ἀνεγείροντες ἐνίοτε τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τὸν ὄγκον τῶν χαρτίων καὶ τὸν σωρὸν τῶν ἀριθμῶν ὅπως ἀνταλλάξωμεν μίαν ἢ δύο λέξεις καὶ ἐπανακάμψωμεν πάλιν εἰς τὴν σιωπὴν, μοὶ ἐφάνετο, λέγω, παραδοξότατον ὅτι ἐκεῖνος καὶ ἐγὼ ἠδυνάμεθα νὰ ἐχωμεν μέρος εἰς τὰς μεγαλοπρεπείας τοῦ Πύργου τοῦ Λιθουέητ. Ὅσον δὲ διὰ τὰς μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ, μὲ ἦτο ἀδιάφορον ἂν τὰς διεσκόρπιζεν ὁ ἀὴρ, ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐκεῖ καὶ τις γλυκύτης. Ἐκάστην Κυριακὴν (διότι οἱ Κυριακαὶ ἦσαν αἱ μόναι ἡμέραι κατὰ τὰς ὁποίας εἶχα καιρὸν νὰ ἐπιτρέψω εἰς ἐμπατόν τὰς σκέψεις αὐτάς) μὲ ἐκυνήγουν συνήθως πεισματωδῶς ἡ εὐωδία τῶν ἀνθέων τῆς ἀνοίξεως, ὁ ἦχος τῶν κρωζόντων κοράκιων, ἡ τὸ γλυκὺ ἀπλοῦν κελάδημα τῶν κιχλῶν τῶν ἀπερχομένων νὰ κοιμηθῶσι μετὰ τῶν ψιθυρίζοντων φύλλων τῶν δένδρων.

Τὴν Δευτέραν ὅτε ὁ πατήρ μου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν τὴν ἡρώτησα ἂν ὅλοι ἦσαν καλὰ εἰς τὸν Πύργον.

— Ὅλοι εἶναι καλὰ καὶ ἡσυχοί· ἡ μήτηρ σου, προσέθηκε, καὶ ὁ ὀξύς ὀφθαλμός του ἐσπινθηροδόλησαν, ἡ φιλότιμη καὶ καλὴ σου μήτηρ ἔπαυσε τέλος νὰ διηγῆται εἰς τὸν κόσμον πόσον αἰσθάνεται τὴν ἑλλειψιν τοῦ λόρδου Ἐρλιστάουν.

Εἶχε λοιπὸν ἀναχωρήσει σῶος καὶ ἀσφαλής. Καλὰ! καλῶς ἔφυγε καὶ ἡ τύχη μαζί του. Ἦτο κάλλιστος νέος εἰς τὸ εἶδος του, ἀλλ' εἰς ἡμᾶς δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ πολὺ καλὸν οὐδ' ἡμεῖς εἰς αὐτόν. Ἦγνόουν δὲ τότε καὶ ἀγνοῶ ἀκόμη ἕως σήμερον διατί ἦλθεν εἰς τὸν οἶκόν μας, ἂν δηλαδὴ ἦλθεν ἐκ συμφέροντος (καὶ ἡ ἀπλὴ δικαιοσύνη θὰ μὲ ἐπέπληττε νὰ ὑποπτευθῶ τὸν εὐγενῆ νέον κινούμενον ἀπὸ τοιαῦτον, ὅσον καὶ ἂν ἦτο ὁ πατήρ μου πλουσιώτατος καὶ ὅσον καὶ ἂν εἶχεν ἐπιρροήν) ἢ ἂν ἦλθε χάριν περιεργείας κινούμενος ὑπὸ τῆς τάσεως τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ ἄεργοι νέοι πρὸς τὸ ἄγνωστον.

Ἐνίοτε ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μονοτόνου κύκλου τῶν υποθέσεων αἵτινες ἐδέσμευσον τὸν πατέρα μου καὶ ἐμὲ, ὡς ἂν ἤμεθα ἀληθῶς ἵπποι μύλου, ἡ δύο κατὰδικοὶ ἐργαζόμενοι ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου, ἐπῆρχετο αἴφνης πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὁπτασία τῆς εὐκόλου καὶ εὐχαρίστου ζωῆς τῆς ὁποίας περιγραφὰς μᾶς ἔκαμνεν ὁ λόρδος Ἐρλιστάουν εἰς Λιθουέητ, ὅτε εἶδον τοὺς ὀφθαλμούς τῆς Ἰωάννας σπινθηροβολου-

τας, περιγραφὰς λέγω τοῦ θερινοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου εἰς τὰς Ἀλπεις, τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, τῶν ὠραίων νυκτῶν τῶν ὑπὸ τῆς σελήνης λαμπρυνομένων (πολὺ φαινοτέρων ἀπὸ τὰς μελαγχολικὰς βορεινὰς ἡμέρας μας) ἐνόςσω περιδιάβαζεν ἐπὶ ἀκατίων εἰς τὴν Μεσόγειον, ἡ περιήρχετο μετὰ τῶν ὠραίων Ἑλληνικῶν νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους· ὅλα δὲ ταῦτα ἠδοναί, οὐδὲν ἄλλο ἢ ἠδοναί μὴ περιοριζόμεναι ἀπὸ καθήκοντα, μὴ ἐπιβαρυνόμεναι ἀπὸ μερίμνας.

Καὶ ὅμως θὰ μὲ ἤρεσκε νὰ ἀνταλλάξω τὸν βίον μου μὲ τὸν ἰδικόν του; Ὁχι.

Ἐν Σάββατον μετὰ μεσημβρίαν, ἐνῷ ἐσυλλογιζόμην αὐτόν, καὶ ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναχωρήσω τὴν ἑσπέραν ἐκείνην μὲ τὴν τελευταίαν ἀμυξοστοιχίαν ὅπως ὑπάγω νὰ διασκεδάσω ὀλίγον, νὰ διασκεδάσω δηλαδὴ ὅπως ἐγὼ ἐννοῶ τὴν διασκέδασιν, ἡ ὑπηρετριά μου εἰσήγαγεν εἰς τὴν μικρὰν μου αἴθουσαν τὸν λόρδον Ἐρλιστάουν.

Ἠπόρησα διὰ τοῦτο καὶ πιθκὸν νὰ τὸ ἀπέδειξα, διότι μοὶ ἐφάνη ἀμνηχανῶν, δηλαδὴ ὅσον ἐκεῖνος ἠδύνατο νὰ εὐρεθῇ ἐν ἀμνηχανίᾳ.

Καὶ πάλιν, τὸ ἐπαναλέγω πάντοτε, πρέπει νὰ τῷ ἀποδώσω δικαιοσύνην, πρέπει νὰ ἀναγνωρίσω τὴν εὐγενῆ ἐκείνην λεπτότητα, τὴν ἐλκυστικὴν ἐκείνην χάριν ἣτις καθίστα καὶ τὴν παραμικροτέραν του πράξιν καλὴν.

Μετὰ στιγμὴν μόνον καὶ ἡ μικρὰ μου αἴθουσα καὶ ἐγὼ ἠσθάνθημεν τὴν ἐπιρροὴν τῆς παρουσίας του. Οὐδεμίαν ἐζήγησιν μὲ ἔδωσε διὰ τὴν ἐπίσκεψίν του, μὲ ἐζήτησε μόνον συγχώρησιν διότι μὲ διέκοπτε, καὶ ἐκάθησεν ὡς ἂν ἦτο ἀποφασισμένος νὰ φανῇ φιλικὸς καὶ ἡσυχος.

Ἐμιλήσαμεν περὶ διαφόρων πραγμάτων, μετὰ ταῦτα δὲ μὲ ἡρώτησε περὶ τῆς οἰκογενείας μου εἰς Λιθουέητ.

— Πηγαίνετε εἰς τὸν Πύργον κάθε Σάββατον, πιστεύω;

Μήπως διὰ τοῦτο ἦλθε νὰ μὲ ἰδῇ; Μήπως μόνον δι' ἐμοῦ ἠδύνατο νὰ μάθῃ εἰδήσεις περὶ τῶν κατοίκων τοῦ Πύργου; καὶ ὡς ἐνόησα, ὑπὸ τὴν ἡσυχον εὐγένειάν του ἐκρύπτετο νεορικὴ ἀνησυχία νὰ μάθῃ τί περὶ τῶν εἰς Λιθουέητ.

Εἰς τὴν ἡλικίαν μου ὁ ἄνθρωπος σπανίως δὲν ἀποκτᾷ ὀξυδέρκειαν, πρὸ πάντων δὲ ὅταν αὕτη γίνεται ὀξυτέρᾳ ὑπὸ τινων περιστάσεων αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ μόνον. Πιστεύω ὅτι δύναμαι νὰ διακρίνω τὸ ψευδὲς εἰς τὰ αἰσθήματα ἢ τὸ ἦθος, καὶ γνωρίζω νὰ σέβωμαι ἐπίσης πᾶν αἰσθημα ἀληθῶς τίμιον καὶ εἰλικρινές.

Ἡ Ἰωάννα μὲ εἶπε καθαρῶς ὅτι «ἐπρόσεξεν.» Ἦσως δὲ ἠδύνατό τις νὰ λυπηθῇ ὀλίγον τὸν Λόρδον

Ερλιστάουν διὰ τὴν πρόσκαιρον θλίψιν τὴν ὁποίαν θὰ ἡσθάνετο.

Τῷ ἀπεκρίθην ὅτι δὲν ἐπήγαινα ἕκαστον Σάββατον, ἀλλ' ὅτι ἐσκόπευα νὰ ὑπάγω τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἰς τὸν οἶκόν μας.

— Ἄ! ἀληθινά; Θὰ ἦναι πολλὰ εὐχάριστον νὰ δύναται τις νὰ λέγῃ, ὅπως σεῖς λέγετε, τὴν καθαρῶς αὐτὴν ἀγγλικὴν λέξιν «Home» (εἰς τὸν οἶκόν μου).

Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου δὲ τούτου εἰσῆλθομεν εἰς διαφόρους θεωρίας ἀφρηρημένας, καὶ παρετήρησα εἰς τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ διαφόρους ιδέας καὶ φράσεις τὰς ὁποίας ἀνεγνώρισα ὡς ἀνηκούσας εἰς τὴν Ἰωάνναν. Πολλάκις παρετήρησα ταῦτο· πῶς δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος μιμεῖται ἀκουσίως, ὅχι μόνον τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, ἀλλὰ καὶ μικρὰς συνηθείας ἰδιαιτέρων φράσεων καὶ χειρονομιῶν ἀνηκόντων εἰς ἐκεῖνον ἐκ τῶν δύο, ὅστις ἐξασκεῖ περισσότεράν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἢ τῆς ἄλλης.

Τὸ ἐπαναλέγω· ὡς ἐκ τούτου καὶ ὡς ἐκ τινος ἀνησυχίας τὴν ὁποίαν προσεπάθει νὰ κρύψῃ, ἥτις ὁμοίως ἐφαίνετο εἰς ὅλον του τὸ ἦθος, τὰς σκέψεις, καὶ τὰ σχέδια τὰ ὁποῖα ἐνεπιστεύετο εἰς ἐμὲ τὸν ἀκούσιον καὶ ἀσυμπαθῆ πιστὸν του, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ λυπηθῶ τὸν λόρδον Ἐρλιστάουν.

Ἐγερθεὶς δὲ ν' ἀναχωρήσῃ μὲ εἶπεν αἰφνης·

— Ἀφοῦ πηγαίνετε εἰς τὸν πύργον σας ἀπόψε δύναμαι νὰ σᾶς ἐπιφορτίσω μὲ αὐτά;

Ἦσαν δὲ ταῦτα δύο γράμματα, τὸ μὲν ἐν πρὸς τὴν μητέρα μου, τὸ δὲ ἕτερον πρὸς τὴν Μίς Δούγλας. Ἰσως παρατηρήσας τὴν ἀπορίαν μου ἐξηκολούθησεν·

— Εἶναι, ὡς βλέπετε, ἐπιστολαὶ τῆς Λαίδου Ἐρλιστάουν. Ἐπιθυμεῖ νὰ δοθῶσιν ἀπόψε καὶ νομίζω... ἔχω λόγους νὰ πιστεύσω... ὅτι τὸ ταχυδρομεῖον τοῦ Λυθουέπτ δὲν εἶναι πολλὰ τακτικόν. Δύναμαι νὰ σᾶς ζήτησω τὴν χάριν ταύτην ἐκ μέρους τῆς μητρός μου;

Ὅσάκις ἀνέφερε τὴν λέξιν «χάριν» ἀνέφερεν αὐτὴν ὑπερηφάνως· τὴν ἡμέραν ὅμως ἐκείνην μοὶ ἐφάνη ὅτι εἶχέ τινα ταπεινὸν δισταγμὸν περὶ ἐκυτοῦ.

— Δὲν ἐγνώριζα ὅτι τὸ ταχυδρομεῖον τοῦ Λυθουέπτ ἦτο ἄτακτον· πλὴν θὰ ἐγχειρίσω τὰς ἐπιστολάς ἀσφαλῶς.

— Σὰς εὐχαριστῶ. Καὶ ἐπανέρχεσθε τὴν Δευτέραν;

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς πληροφορήσω ἀκριβῶς περὶ τούτου, μιλῶρδε, διότι δὲν εἶμαι βέβαιος.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ δρόμου αἱ ἐπιστολαὶ ἐκείναι μοὶ ἐφαίνοντο ὅτι ἐκαίοντο εἰς τὸ θυλάκιόν μου. Οἱ ἄνδρες, καὶ πρὸ πάντων οἱ νέοι, πορεύονται ὅπου καὶ ἂν θέλουσιν, εἰς κοινωνικοὺς κύκλους ἀνωτέρους ἢ κατωτέρους τῶν ἰδικῶν των. Ἄν ἦναι

τίμιοι οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ὅπως μὴ γίνωσι δεκτοὶ καὶ εὐπρόσδεκτοι· πλὴν ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας τὸ πρᾶγμα εἶναι διαφορετικόν ἢ τοῦλάχιστον ἡ κοινωνία τὸ θεωρεῖ ἄλλως. Τί κοινὸν ἠδύνετο νὰ ἔχῃ ἡ Λαίδου Ἐρλιστάουν μὲ τὴν μητέρα μου καὶ μὲ τὴν ἐξαδέλφην μου Ἰωάνναν; Ἐφθασα ἀργὰ εἰς τὸν οἶκόν μου ὅπου δὲν μὲ περιέμεναν. Τὰ παράθυρα τῆς αἰθούσης ἦσαν σκοτεινά, ἀλλ' εὗρον καὶ τὰς δύο εἰς τὸ ἐστιατώριον, ἐπιστατούσας ἐπὶ σωρῶν νέων οἰκιακῶν λινῶν· καὶ ἡ μὲν μήτηρ μου ἐφαίνετο εὐχαριστημένη καὶ βυθισμένη εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς, ὅπως ἦτο πάντοτε ὁσάκις δι' ὅποιον δῆποτε λόγον ἠδύνετο νὰ παύσῃ τοῦ νὰ ἦναι μεγάλη κυρία καὶ ἐγίνετο ἐκ νέου καλὴ οἰκοκυρά, ἡ δὲ Ἰωάννα ἦτο μᾶλλον ὠχρὰ καὶ ἐφαίνετο ἀνήσυχος, ἀλλ' ἅμα ἰδούσά με εἰς τὴν θύραν ἐζώηρευσεν ὅλη καὶ ἀνέκραξεν·

— Ἄ! ἐξαδέλφε Μάρκε!

— Μάρκε, παιδί μου! εἶπεν ἡ μήτηρ μου.

Ὁ Λόρδος Ἐρλιστάουν εἶχε δίκαιον· ἦτο εὐχάριστον νὰ ἐπανέρχεται τις εἰς τὸν οἶκόν του. Μετὰ παρέλευσιν μόνον μιᾶς ἡ καὶ περιπλέον ὥρας ἐνεχείρισα τὰς δύο ἐπιστολάς. Ἡ μήτηρ μου ἠνοιξε τὴν πρὸς αὐτὴν μετὰ μεγίστης περιεργείας.

— Θεέ μου! Μὰ τὴν ψυχὴν μου! Ἰωάννα! ἀνεφώνησεν.

Πλὴν ἡ Ἰωάννα λαβοῦσα τὴν πρὸς αὐτὴν ἀποτεινομένην εἶχεν ἐξέλθει τοῦ δωματίου, ὅτε δὲ ἐπανῆλθε μὲ εἶπε μόνον «Καλὴν νύκτα, Μάρκε», καὶ ἀπῆλθεν ἐσπευσμένως. Αἱ παρειαὶ τῆς ἦσαν καταφλογισμέναι, ἀλλ' ἡ χεὶρ τῆς ἦτο παγωμένη. Ταῦτα κατετάραξε τὴν καρδίαν μου. Δὲν εἶμαι ὑπερήμαχος τῆς ῥωμαντικῆς ἀξιοπρεπείας τῆς σιωπῆς· τοῦλάχιστον μετὰξὺ δύο ἀνθρώπων οἵτινες ἐννοοῦσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ ἔχουσιν ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύνην, ὁποῖα καὶ ἂν εἶναι ἡ μετὰξὺ των ἀγάπη, ἡ σιωπὴ δὲν εἶναι συνήθης ἀρετὴ, ἀλλ' ἀπλῶς δειλία, ἐγωϊσμὸς ἢ ὑπερηφάνεια.

— Μὴν ἀναχωρῆς, τῇ εἶπον, ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ἐμιλήσω.

— Δὲν ἤμπορῶ, δὲν πρέπει νὰ μείνω.

— Μόνον μίαν στιγμὴν· κάθησε... προσέθηκα διότι εἶδον ὅτι ἔτρεμεν ὅλη. Ἡ Λαίδου Ἐρλιστάουν θὰ ἔλθῃ νὰ σᾶς ἐπισκεφθῇ τὴν Δευτέραν. Τὸ ἐγνώριζες;

— Ναί, μὲ τὸ εἶπεν ἐκεῖνος.

Ἐκεῖνος! ὦ! πόσον ἡ μικρὰ αὕτη λέξις εἶναι ἐμφαντικὴ! Πλὴν τὴν παρέβλεψα διότι δὲν ἦτο ἡ στιγμὴ τοιαύτη ὥστε νὰ σταματήσω ἐπὶ μικρῶν πραγμάτων.

— Ἐξαδέλφην, ἐπεθύμουν νὰ μάθω, ἂν καὶ δὲν ἔχω τὸ ἐλάχιστον δικαίωμα νὰ ἐρωτήσω, καὶ δύνασαι νὰ μὴ μὲ ἀποκριθῇς ἂν ἔχῃς τὴν παραμικροτέ-

ραν ἔνστασιν, ἐπιθύμουν νὰ μάθω πρὸς ἐξήγησιν λέξεων τινῶν τὰς ὁποίας ἀφῆκε νὰ τὸν διαφύγωσιν, ἂν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Λόρδου Ἐρλιστάουν ἐλαβες εἰδήσεις του.

Σταματήσασα ἐπὶ στιγμὴν, μὲ εἶπεν ἀργῶς καὶ περιλύπως·

— Μὲ ἔγραφε σχεδὸν καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἀπήντησα οὐδὲ εἰς ἓν γράμμα του.

Δὲν εἶχα ἀνάγκην νὰ ἐρωτήσω τί ἐμπεριείχον αἱ ἐπιστολαὶ ἐκεῖναι· δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ μαντεύσω ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμναν, ἐρχόμεναι οὕτω καθ' ἑκάστην (καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ Λόρδου Ἐρλιστάουν θὰ ἦτο ἰσχυρὸν διὰ νὰ τὸν κατορθώσῃ νὰ πράττῃ τί τακτικῶς καθ' ἑκάστην) ἐρχόμεναι ἀπὸ νέον ἐν ὅλῃ τῇ ἀνθρωπότητι, τῇ ποιήσει, τῇ δραστηριότητι τῆς νεότητος! Ἰσάμην σιωπῶν πλησίον τῆς ἐστίας· ἔβλεπον ἐντὸς τοῦ καθρέπτου πρόσωπον πολλὰ οἰκεῖόν μου, γνωστὸν εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ εἰς τὸ χρηματιστήριον τοῦ Λιβερπούλ, μακρὰν δὲ εἰς τὸ βάθος τοῦ αὐτοῦ καθρέπτου, τὸ ταλαίπωρον φλογισμένον πρόσωπον τῆς Ἰωάννας. Ἐπὶ τέλους στραφεῖσα ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν της ἐντὸς τῶν προσκεφάλων τοῦ ἀνακλίντρου.

— Βοήθησέ με, Μάρκε! Ἦμην τόσον δυστυχὴς ὅλας αὐτὰς τὰς ἡμέρας!

Ἐλαβας θρανίον καὶ ἐκάθησε ἀντικρὺ τῆς ἐστίας καὶ ἔχων τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς αὐτὴν εἶπον ἀδιαφόρως τινὰς φράσεις. Περιέμενα περιέμενα εἰς μάτην. Ἡ μήτηρ μου μὲ ἐφώναζεν ἀπὸ τὴν κλίμακα.

— Μάρκε, εἶναι ὥρα νὰ πλαγιάσῃς . . . ἰδὲ ἂν ὅλη ἡ οἰκία εἶναι κλεισμένη.

Ἐγὼ δὲ τῇ ἀπεκρίθην ἀπὸ τὴν θύραν τῆς αἰθούσης ὅπως τὴν ἐμποδίσω νὰ εἰσέλθῃ.

— Ἐλα τώρα, Ἰωάννα, εἰπέ με.

Μὲ διηγῆθη ὅ,τι ἐφοβούμην . . . ὅτι περιέμενα. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβω αὐτολεξεῖ τοὺς λόγους της· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν μὲ ἐξήγησεν ἄλλο εἰμὴ ἀπλῶς ὅτι ἠδύνατο νὰ γίνῃ Δαίδου Ἐρλιστάουν.

— Ἐνόμιζα ὅτι «ἐπρόσεξες;» εἶπον.

— Ναὶ, ἰδοὺ τὸ κακόν. Πταίει ἡ ὑπερηφάνειά μου, ἢ ἡ κακὴ πεποίθησίς μου εἰς τὰς δυνάμεις μου. Ἐνόμιζα ὅτι τὸν ἔκαμνα καλόν, ἐπιθύμουν νὰ τὸν ὠφελήσω, μὲ ἤρεσκε διότι τῷ ἤρεσκα· ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐσκέφθην! . . Ὡ Μάρκε, ἂν ἔσφαλα, ἐτιμωρήθην.

Ἐτιμωρήθη! Λοιπὸν ἂν καὶ τὰ γράμματά του ἤρχοντο καθ' ἑκάστην, ἂν καὶ δι' ἀκατανοήτου τινὸς μέσου ἔπεισε τὴν μητέρα του, τὴν ἀριστοκρατικὴν μητέρα του, νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ συγκατανεύσῃ νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἐκλεχθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ, δὲν ὑπῆρχε κίνδυνος. Ἐκρίνα αὐτὴν καλῶς· ἡ Ἰωάννα μας δὲν

θὰ συγκατετίθετο νὰ νυμφευθῇ τὸν λόρδον Ἐρλιστάουν.

— Γνωρίζω ὅτι τοῦτο δὲν θὰ διαρκέσῃ . . . εἶναι παρὰ πολὺ νέος. Μετ' ὀλίγον θὰ τῷ φαίνεται ὀνειρον. Καὶ ἴσως μεθ' ὅλα αὐτὰ θὰ τὸν ἔκαμνα καλόν. Ἐσφαλα πολὺ, Μάρκε;

Δὲν προσεπάθησα κινούμενος ὑπὸ ψευδοῦς καλοσύνης νὰ τῇ κρύψω τὴν ἀλήθειαν. Τῇ εἶπον ὅτι πιθανὸν ἦτο νὰ ἔσφαλε κατὰ τι, ἀφ' οὗ ὡς ἡ ἰδία ἀνεγνώριζεν, εἰς τοιαύτας περιστάσεις αἱ γυναῖκες σπανίως εἶναι ἐλεύθεραι κατακρίσεως.

— Ναὶ, αὐτὸ εἶναι . . . ἰδοὺ διατί κατηγορῶ τὸν ἑαυτόν μου καὶ τί φοβοῦμαι. Ἀλλὰ, Μάρκε, ἂν ἤξευρες τί εἶναι νὰ βλέπῃς τὴν νεότητά σου παρερχομένην, νὰ αἰσθάνεσαι ὅτι ποτὲ δὲν τὴν ἐχάρης ὅτι δὲν ὑπῆρξες εὐτυχὴς ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀπέρχεται, ἀπῆλθε· καὶ ἂν ἤρχετο τις αἴφνης καὶ σὲ ἠγάπα, κ' ἐνόμιζεν ὅτι σὲ ἠγάπα· ἂν σὲ ἔλεγεν ὅτι εἶσαι τὸ μόνον πλάσμα εἰς τὸν κόσμον τὸ δυνάμενον νὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυχῇ, νὰ τὸν καταστήσῃ καλόν· ἂν ἔβλεπες καὶ ὁ ἴδιος ὅτι ὑπῆρχε τι ἀληθὲς εἰς τοὺς λόγους του· ὅτι ἂν ἦσο νεώτερος ἢ μεγαλύτερος, ἢ ἂν ἄλλα πράγματα ἦσαν ὁμαλότερα μεταξὺ σας . . . θὰ ἠδύνασο . . .

— Ἰωάννα, εἶπον τρομάζας ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν τῶν ὀφθαλμῶν της, ἀγαπᾷς τὸν λόρδον Ἐρλιστάουν;

— Φοβοῦμαι ὅτι ναί.

Οὕτω ἐν μιᾷ στιγμῇ ὁλόκληρος ἡ ὄψις τῶν πραγμάτων μετεβλήθη· οὕτω, ἐν διαστήματι μικροτέρῳ τῆς στιγμῆς τὸ «πλοῖον» ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἡ Ἰωάννα ἐγέλα καὶ τὸ ὁποῖον, ἔλεγεν, ὅτι τόσον σπανίως ἐπανέρχεται εἰς τὸν λιμένα, ἐβυθίσθη, κατεποντίσθη εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης χωρὶς νὰ σχισθῇ καὶ ἐν πανίον του ἢ νὰ θλασθῇ καὶ ἐν κατάρτιόν του!

Ἄλλως θὰ παρετήρουν παράδοξόν τι εἰς τὰς τρεῖς ταύτας ἀργὰς λέξεις, θὰ ἔβλεπα ὅτι ἦτο ἀφύσικον νὰ ἀκούσῃ αὐτὰς πρῶτος ἄλλος ἢ ὁ μνηστὴρ αὐτῆς. Ἀλλ' ὅπως εἶχον τὰ πράγματα, ἤκουσα αὐτὰς ἀπλῶς, ἐν ὅλῃ τῇ δυνάμει καὶ σημασίᾳ των δι' ἀμφοτέρους τοὺς βίους μας· ἀναγνωρίσας δὲ τὴν ἀλήθειάν των ἀνέλαβα τὸ καθήκον μου τὸ ὁποῖον ἦτο καθαρὸν ὡς ἡ ἡμέρα. Οὐδαίς αἰσθάνεται τοσοῦτον ἱερῶς τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τῆς ἀγάπης τῆς ἀνταποκρινομένης εἰς ἄλλην ἀγάπην ὅσον ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἡ τύχη ἠρνήθη αὐτήν.

Ἡ Ἰωάννα ἐλθοῦσα ὀπισθέν μου ἔθεσε τὴν χεῖρα της ἐπὶ τοῦ ὤμου μου. Τῇ ἦτο συγχωρημένον νὰ τὴν θέσῃ. Εἰς τὸ μέλλον δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ ἐγγίσω τὴν χεῖρα ἐκείνην εἰμὴ ὡς ἐξάδελφος ἢ ἀδελφός, ὅπως δὲν ἠδυνάμην ποτὲ νὰ ἐκτείνω τὴν ἰδικήν μου ὅπως κλέψω τοὺς ἀδάμαντας τοῦ στέμματος.

— Λοιπόν, Μάρκε, μὲ εἶπεν.

— Λοιπόν, Ἰωάννα!

— Νομίζω ὅτι εἶναι ὥρα νὰ εἰπώμεν καλὴν νύκτα.

— Καλὴν νύκτα λοιπόν, ἀπεκρίθην· ρίψας δὲ βλέμμα ἐπὶ τοῦ πρὸς με κύπτοντος προσώπου της τὸ ὁποῖον ἦτο ὠχρὸν, αὐστηρὸν καὶ κεκοπιακὸς προσέθηκα· — Θὰ γίνης εὐτυχὴς, μὴν ἀνησυχῇς.

— Ὄχι, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὲ εἶπα δὲν εἶχε νὰ κάμῃ τίποτε μὲ . . . μὲ αὐτό. Μᾶλλον τὸ ἐμποδίζει καὶ καθιστᾷ εὐκολώτερον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔκαμα ἐξ ἐμφύτου ῥοπῆς διὰ τὸ καλὸν τοῦ ὅσον καὶ διὰ τὸ ἰδικόν μου; Ὄχι, Μάρκε, θὰ μείνω πάντοτε Ἰωάννα Δούγλας.

Καὶ μὲ μειδίαμα τοῦ ὁποῖου τὸ περίλυπον τῇ ἐδιδέτε ἀγγελικόν, ἀνελήφθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Πλὴν δὲν μένομεν πάντοτε εἰς κατάστασιν ἀγγελικὴν. Γεγονότα τινὰ περὶ τῶν ὁποίων μόνον τέσσαρες τοῖχοι ἠδύναντο νὰ μαρτυρήσωσι τὴν νύκτα ἐκείνην, μέχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν οἱ κόρακες ἤρχισαν νὰ φωνάζωσι τὴν αὐγὴν, μὲ ἐβοήθησαν νὰ ἐννοήσω ἄλλὰ τινὰ, τὰ ὁποῖα μόνη ἡ μεγάλη ὠχρότης τῆς Ἰωάννας ἐπρόδωκε τὴν ἐπαύριον. Εὐτυχῶς δὲν ἦτο ἄλλος εἰς τὸν πύργον ἐκτὸς τῶν τριῶν ἡμῶν. Κατάρθωσα δὲ νὰ ἀπομακρύνω τὴν μητέρα μου ἀπὸ τῆς Ἰωάννας κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τῆς Κυριακῆς καὶ τῆς πρώτης τῆς Δευτέρας.

Ἡ καλλίστη μου μήτηρ! ἐφέρθη θαυμασίως. Νεύματα μόνον τινὰ ἐμφαντικὰ ἐμπιστευτικῶς ἀποτεινόμενα πρὸς ἐμὲ καὶ ἡ διπλοσμία της πρὸς τὴν Ἰωάνναν τρυφερότητός της ἔδειξαν ὅτι ἐνόησε τὰ διατρέχοντα καὶ ὅτι ἐμάντευσεν ὅ,τι θὰ συνέβαιnen ἀναποφεύκτως. Μετὰ τὴν πρώτην ἐκφρασιν τῆς εὐχαριστήσεώς της, οὐδὲ κὰν ἀνέφερε περὶ τῆς ἐπισκέψεως τῆς Λαίδου Ἐρλιστάουν, καὶ μάλιστα μὲ συνεβούλευσε νὰ τὴν μιμηθῶ.

— Βλέπεις, μὲ εἶπεν, ὅτι δὲν ἀγαπᾷ νὰ παρατηρῶμεν αὐτήν. Εἶναι πολλὰ φυσικόν . . . ἡμην καὶ ἐγὼ ἀπαράλλακτος ὅταν ὁ πατήρ σου μὲ ἠγάπα, Μάρκε, φίλτατέ μου.

Ἡ Δευτέρα ἐφθασεν. Ἡ μήτηρ μου ἦτο μᾶλλον ἀνήσυχος, ἐνεδύθη εὐθὺς μετὰ τὸ πρόγευμα μὲ τὸ ζωηρότερον μεταξωτὸν φόρεμά της καὶ μεγάλως ἠναντιώθη εἰς τὸ φαῖδν μεταξωτὸν, τὸ καθημερινὸν φόρεμα τῆς Ἰωάννας.

— Ὡ, ἀφετέ με, σὰς παρακαλῶ, εἶπεν ἡ Ἰωάννα μετὰ ἡθους βεβαρημένου, τί σημαίνει τὸ φόρεμα;

— Καλὰ! ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ μου παρατηροῦσα αὐτὴν ἱσταμένην καὶ διορθόνουσαν τὰ ἄνθη τῆς αἵθουσας (τὸ καθημερινόν της ἔργον), καὶ μετὰ ταῦτα καθήσασαν πλησίον τοῦ παραθύρου καὶ ἐργαζομένην. Καλὰ, δὲν λέγω ὅτι τοῦτο σημαίνει . . . Ταλαίπω-

ρος Ἔμμα Βρούνη! — ἔλεγε διὰ τὴν κόρην της.

Καὶ ἡ μήτηρ μου, ἂν καὶ ἐφαίνετο τόσον εὐχάριστημένη καὶ ὑπερήφανος, ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της.

Μετ' ὀλίγας δὲ στιγμὰς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἵθουσαν δρομαία καὶ ὅλη συγκεκινημένη . . . Τὸ ὄχημα τῆς Λαίδου Ἐρλιστάουν ἐφάνη εἰς τὴν δεινδροστοιχίαν τὴν φέρουσαν εἰς τὸν οἶκόν μας.

— Ποῖος εἶναι ἐντὸς τῆς ἀμάξης; ἠρώτησα.

Ἡ Ἰωάννα ἔμεινεν ἀκίνητος.

— Μόνον ἐκεῖνη. Θεέ μου! . . . πόσον παράδοξον ἐκ μέρους τοῦ Λόρδου Ἐρλιστάουν, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ μου.

Ἐγὼ ὅμως ἐσκεπτόμην διαφορετικά.

Ἡ Λαίδου Ἐρλιστάουν ἦτο ὡραία γυνή. Ἐβλεπέ τις εὐθὺς πόθεν εἶχε κληρονομήσει ὁ υἱὸς της τὰ λεπτὰ χαρακτηριστικά του καὶ τοὺς ἐκφραστικούς καὶ γλυκοὺς ὀφθαλμούς του. Ἡ ὁμοιότης βεβαίως θὰ ἦτο ἔτι μεγαλύτερα ἂν ἐκεῖνη ἦτο νεωτέρα, ἢ θὰ ἐγίνετο ἔτι καταρχνεστέρα ὅταν ἐκεῖνος θὰ ἤλικι-οῦτο ἀκόμη. Εἰς τὸν κόσμον των οἱ ἄνθρωποι γηράσκουν ταχέως ἀπὸ εἰκοσιτεσσάρων μέχρι τεσσαράκοντα τεσσάρων ἐτῶν.

Ὁμοιάζε μὲ τὸν υἱὸν της καὶ ὡς πρὸς τοὺς τρόπους. Ἐπήνεσε καλοκαγάθως εἰς τὴν μητέρα μου τὴν ὡραιότητα τοῦ πύργου Λυθουέητ, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ τὸν ἴδῃ καὶ ἐξήγησε πῶς κατὰ τύχην μέλλουσα νὰ μείνῃ μίαν νύκτα εἰς τοῦ Ἐπισκόπου, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰς βορείους, ἐπαρχίας πρὶν ἢ λάβῃ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ γνωρῇ τὴν Κυρίαν Βράουν, καὶ διάφορα ἄλλα τοιαῦτα· ἀλλ' οὐδέποτε εἶπε λέξιν ὑπαινικτομένην τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπισκέψεώς της, οὐδὲ ἐφάνη παρατηρήσασα τὴν παρουσιασθεῖσαν εἰς αὐτὴν νέαν «Μίς Δούγλας»· ἐχαιρέτισε μόνον αὐτὴν κατὰ τὰ εἰθισμένα.

Ὅτε δὲ μετὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην παρουσίαν ἡ Μίς Δούγλας ἐπανελάθεν εἰς τὴν θέσιν της, ἐχρειάζοντο ὀφθαλμοὶ ὀξεῖς ὡς οἱ ἰδικοὶ μου ὅπως ἴδωσι τὰ ὑποκεκλεμμένα βλέμματα τὰ ὁποῖα τῇ ἐρρίπτεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ Λαίδου Ἐρλιστάουν, ἐξετάζουσα αὐτὴν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν μετὰ τῆς ὀξύτητος καὶ λεπτομερείας τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται αἱ γυναῖκες πρὸς τὰς ἄλλας γυναῖκας.

Ἡ Ἰωάννα ἱστατο ἡσυχος, ὑπερηφάνως ἡσυχος, καὶ ἀναντιρρήτως ὡραία.

— Μίς Δούγλας, θέλετε νὰ μὲ δείξετε τὸν ῥόδονά σας; ὁ Ἐρλιστάουν μὲ ὠμίλησε πολὺ περὶ τῶν ῥόδων σας.

Τὴν φορὰν ταύτην ἀνέφερε πρῶτον τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ της.

Ἡ Ἰωάννα διῆλθε τὸ δωμάτιον. Ἡ Λαίδου Ἐρλιστάουν τὴν ἠκολούθησε διὰ τῶν βλεμμάτων, ἐξή-

τασε πᾶν βῆμα, πᾶν νεῦμα, πᾶσαν κίνησιν τῶν χειρῶν τῆς ἐνόσω τῇ ἐδείκνυε τὰ ἐντὸς τῶν ἀγγείων ἄνθη· ἤκουε δὲ μετὰ προσοχῆς ἐκάστην λέξιν πίπτουσιν ἐκ τῶν χειλέων τῆς καὶ προφερομένην ἡσύχως, χαμηλῇ τῇ φωνῇ, εἰς καθαρύουσιν Ἀγγλικήν, οὐδόλως ὁμοιάζουσιν μὲ τὴν Λαγκαστριανὴν διάλεκτον τῆς καλῆς μου μητρός.

Ἄς ἀποδώσωμεν δικαιοσύνην καὶ εἰς ἄλλην μητέρα! Ἄς κρίνωμεν μετὰ δικαιοσύνης αὐτὴν ἣτις συνείθισεν ὅλην τῆς τὴν ζωὴν εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἐκείνας κομψότητας, ἐκτιμῶσα αὐτὰς περιπλέον τῆς ἀξίας των ἂν καὶ δὲν εἶναι ἄνευ ἀξίας θεωρούμεναι ὡς δείγμα μεγαλητέρων πραγμάτων.

Ἐρωτῶ ἑμαυτὸν σήμερον, ἂν ὁ υἱὸς τῆς μητρός μου καὶ ἐξαδελφός τῆς Ἰωάννας εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ αἰσθάνεται τὴν καρδίαν του τοσοῦτον παρρηγίζομένην ἐντὸς ἐχυτοῦ, ἐνόσω ἡ εὐγενὴς ἐκείνη κυρία ἴστατο συνομιλοῦσα καὶ ἐξετάζουσα τὴν ἄλλην κυρίαν (διότι εἶδον ὅτι ἀνεγνώριζε τὸ προφανὲς ἐκεῖνο πρᾶγμα) τὴν ὁποίαν ὁ υἱὸς τῆς ἐπεθύμει νὰ βάλῃ εἰς τὴν θέσιν τῆς ὡς νέαν Λαίδου Ἐρλιστάουν.

Ἡ δὲ Ἰωάννα;

Ἄπαξ ἡ δὲς παρετήρησα τὴν ἀταραξίαν τῆς παραττομένην ἐνώπιον τοῦ κύπτοντος ἐκεῖνου προσώπου καὶ τυχαίων τινῶν οἰκογενειακῶν ἤχων φωνῆς· ἐφάνη, ὅτι ἤμην βέβαιος ὅτι θὰ ἦτο, ἀπλῶς αὐτὴ ἡ Ἰωάννα. Διότι ἠδύνατο ἴσως νὰ κρύψῃ ἢ μᾶλλον νὰ σιωπήσῃ τοὺς λογισμοὺς τῆς, ἀλλὰ οὐδέποτε τὸν χαρακτήρα τῆς. Τὸ νὰ προσπαθήσῃ καὶ τοῦτο ἐθεωρεῖτο ὑπ' αὐτῆς ὡς ἀγενὴς ὑποκρισία.

Ἠκολούθησα αὐτὰς περιδιαβαζούσας ἀργῶς εἰς τὸν κήπον, συνομιλοῦσας περὶ βιβλίων, περὶ εἰκόνων, περὶ τοῦ ξενικοῦ βίου, ὅπως ἡ Ἰωάννα ἐγνώριζεν ἐν ἀνάγκῃ νὰ ὁμιλῇ. Δὲν παρετήρησα οὐδένα δισταγμὸν ἐκ μέρους τῆς· δὲν εἶδον αὐτὴν λησμονοῦσαν τὴν ἀξιοπρέπειαν τὴν ὁποίαν ὤφειλεν εἰς ἐαυτὴν καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς Βράουν.

Ἡμᾶς τοὺς Βράουν! Ἄν καὶ ἡ Λαίδου Ἐρλιστάουν ἦτο εὐμενεστάτη, ἂν καὶ εἶχε τοσοῦτον σέβας δι' ἐαυτὴν ὥστε νὰ ἐκπληρῇ μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου γράμματος τὴν εὐγένειαν τὴν ὁποίαν προαπεφάσισε νὰ ἐκτελέσῃ, ἐντοσούτῳ ἠσθάνετό τις πάντοτε τὴν ἀμυδράν, ἀλλ' ἀναπόφευκτον γραμμὴν τὴν ὁποίαν ἔσυρε μεταξὺ τῆς Ἰωάννας Δούγλας καὶ «ἡμῶν τῶν Βράουν».

Ἀναχωροῦσα ἔτεινε τὴν χειρὰ τῆς εἰς τὴν Ἰωάνναν καὶ εἶπεν·

— Ἐλπίζω ὅτι θὰ συναντηθῶμεν καὶ πάλιν, Μίς Δούγλας.

— Εἰσθε πολλὰ καλῇ, μιλαίδου Ἐρλιστάουν, ἀπεκρίθη ἐκείνη.

Καὶ οὕτω ἀπεχωρίσθησαν. Ὅτε δὲ, ὁδηγήσας τὴν

λαίδην εἰς τὸ ὄχημά τῆς ἐπανῆλθον ὅπως ἀποχωρητίσω καὶ ἐγὼ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἐξαδελφὴν μου, διότι ἀπηρχόμην ἐπίσης, εὗρον ὅτι ἡ Ἰωάννα εἶχεν ἤδη ἀποσυρθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς.

Δύο ἡμέρας μετὰ ταῦτα ὁ πατήρ μου μὲ ἐδείξεν ἐπιστολὴν τοῦ μιλόρδου Ἐρλιστάουν ἐμπεριέχουσαν ἄλλην ἐκ μέρους τῆς μητρός του καὶ ἰδικὴν του ζητοῦσαν ἐπισήμως τὴν χεῖρα τῆς Μίς Δούγλας.

Ὁ πατήρ μου εὗρε τὸ πρᾶγμα παραδοξώτατον... ἀνεξήγητον. Ἄν, εἶπεν, ἐμάνθανεν ἐγκαίρως τί ἔτρεχε θὰ ἐμπόδιζε τοῦτο διότι δὲν ἡγάπα τοὺς τοιοῦτου εἶδους γάμους.

Ἀλλ' εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ἀφ' οὗ τὸ ἕτερον ἐνδιαφερόμενον μέρος ἐδείξε τοσοῦτον σέβας καὶ τοιαύτην ὑπόληψιν πρὸς τὸ φίλτατον κοράσιον καὶ πρὸς ἡμᾶς, (διότι ἐνθυμεῖτο κάλλιστα ὅτι εἶχεν εἶπει εἰς τὸν νέον ὅτι ἐκτὸς τῶν πενήντα λιρῶν τῆς, ἡ Ἰωάννα οὐδὲ λεπτόν περιπλέον εἶχε), τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἐγνώριζε τί ἔπρεπε νὰ εἴπῃ...

Τῷ ὑπενθύμισα ὅτι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ τί, ὅτι ἡ Ἰωάννα ἦτο κυρία τοῦ ἑαυτοῦ τῆς καὶ ὅτι αὐτὴ ἔπρεπε ν' ἀποφασίσῃ.

— Ἐχεις δίκαιον, φίλτατέ μου υἱέ... βεβαίως αὐτὴ πρέπει ν' ἀποφασίσῃ.

Καὶ ὁ πατήρ μου, οὐδόλως λυπούμενος ὅτι ἀπεβλήθη ἀπὸ τῶν ὤμων του ἡ εὐθύνη, ἔγραψεν ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο μὲ τὴν συνήθη εἰλικρίνειάν του.

Μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἡμερῶν ἔμαθα, ἡ τοῦλάχιστον ἐτυμπέρανα ἀπὸ φανεράν ἀπόδειξιν, ὅτι ἡ Ἰωάννα ἀπεφάσισεν... ὁ λόρδος Ἐρλιστάουν ἐφυλοξενήθη καὶ ἐκ δευτέρου ὑπὸ τοῦ πατρός μου.

Τὸ Σάββατον ἐκεῖνο δὲν ὑπῆγα εἰς τὸν πύργον τοῦ Λυθαυέντ.

.

Ἡ νεότης καὶ ὁ ἔρως... ὁ πρῶτος ἔρως! ὦ! οἱ διελθόντες ἤδη αὐτὸν καὶ ἐκείνην ἄς μὴ στραφῶσι πλέον ὅπως τὰ ἀρνηθῶσιν, ὅποιον δῆποτε ἐξ αὐτῶν, διότι εἶναι θαυμασία πράγματα.

Μὲ τὸν καιρὸν συνείθισα εἰς τὴν νέαν τάξιν τῶν περιστάσεων, ἠδυνήθην νὰ ὑπάγω εἰς τὸν πύργον μας καὶ νὰ ἴδω τοὺς δύο ἐκείνους βαδίζοντας τὴν πρωΐαν ὁμοῦ ἐντὸς τοῦ κήπου, ἢ συνομιλοῦντας τὸ ἑσπέρας ὑπὸ τὸ λυκαυγὲς θαρινῆς Κυριακῆς, ἠδυνήθην νὰ τοὺς ἴδω καὶ νὰ μὴ αἰσθανθῶ ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν θέσις ἦτο παρὰ φύσιν καὶ ἄδικος.

Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἴσως εὐκολώτερον διότι εἶδον ὅτι ἡ Ἰωάννα ἐφαίνετο εὐτυχῆς, ὅχι μὲν κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ὅτε εἶδε πόσον εὐτυχῆς ἦτο ὁ μνηστήρ τῆς, πῶς βαθμηδὸν ὑπὸ τὴν ἐπιβροήν τῆς ἐφαίνετο μεταβαλλόμενον τὸ πνεῦμά του, πῶς ὁ χαρακτήρ του ἐγένετο ἐμβριθέστερος καὶ πλέον ἀνεπτυγμένος, πόσον

τά ἀγαθὰ προτερήματά του ἐνισχύοντο ἐνῶ αἱ ἑλαφροὶ διαθέσεις του ἐγίνοντο ἄφαντοι· τότε καὶ ἡ Ἰωάννα ἐγένετο εὐτυχὴς καὶ ἡσυχῆς. Τὸν ἡγάπα ἀναμφιβόλως, καὶ μόνη ἡ ἀγάπη ἀρκεῖ ὅπως καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον εὐτυχῇ. . . δι' ὀλίγον χρόνον. . . οὐχὶ αἰωνίως· τοῦλάχιστον ἡ τοιούτου εἵδους ἀγάπη.

Καὶ τότε ὁμῶς μοὶ ἐφάνετο ἐνίοτε . . . ἄρα γε ἦτο ὅλως πλάσμα τῆς φαντασίας μου; . . . ὅτι νέφος διήρχετο ἀπὸ τοῦ μετώπου της, ὅπως τὴν νόκτα ὅτε μὲ ἠρώτησε τοσοῦτον περίλυπος. «Ἐσφαλὰ λοιπὸν πολὺ;» Οὐδέποτε ἔκτοτε ὁμιλήσαμεν πλέον ἐμπιστευτικῶς· ἦτο παραδεδεγμένον εἰς τὴν οἰκογένειαν ὅτι ἡ Ἰωάννα δὲν ἡγάπα νὰ τῇ ὁμιλῶσι περὶ τοῦ λόρδου Ἐρλιστάουν. Ἡ μήτηρ μου ἔλεγεν ὅτι οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ιδέαν εἶχε περὶ τοῦ ποῦ καὶ πότε θὰ ἐνυμφεύοντο, εὑρίσκει δὲ τοῦτο παραδοξώτατον ἐκ μέρους τῆς Ἰωάννας.

Πλὴν εἴτε ὡς ἐκ τῆς ἐμφύτου ἁδυναμίας τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, εἴτε διότι ἡ Ἰωάννα διέφερεν ὀλίγον ἀπὸ ἡμᾶς, πάντες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ μας τὴν μεταχειρίζοντο μετὰ μεγίστου σεβασμοῦ καὶ οὐδὲ κἂν σκιάν ἐπιπλήξεως ἐτόλμα τις ν' ἀποτείνῃ εἰς τὴν μέλλουσαν Λαίδου Ἐρλιστάουν.

Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἤμην ἐξ ἐκείνων, οὐδὲ εἶχον λόγον νὰ εἶμαι. Ἡ ἐδική των Ἰωάννα Δούγλας δὲν ἦτο ἡ ἐδική μου . . . καὶ οὐδέποτε ὑπῆρξεν. Ἦτο τοσοῦτον διαφορετική! Μίαν ἡμέραν ἐνῶ ἀνέφερε περὶ τινος μεταβολῆς τὴν ὁποίαν ἐσκόπευε νὰ κάμῃ εἰς τὸν κήπον τοῦ πύργου «τὸ προσεχὲς ἔτος», ἀπεφάσισα νὰ ἀνακαλύψω τὴν ἀλήθειαν ὡς πρὸς τὸν ἀρραβωνά της.

— Τὸ προσεχὲς ἔτος; . . . λησμονεῖς . . . εἶπον καὶ ἐρρίψα βλέμμα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς της εἰς ἣν εἶχον ἤδη παρατηρήσει ὅτι δὲν ἐφόρει δακτυλίδιον.

Στραφεῖσα πρὸς με καὶ μετὰ μειδιάματος ὀλίγον περιλύπου·

— Ὄχι, δὲν λησμονῶ, μοὶ εἶπεν. Ἡξεύρω τί σκέπτεσαι, πλὴν ἀπατάσαι. Σὲ εἶπα τὴν ἀλήθειαν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

— Ὅτι θὰ μείνης πάντοτε Ἰωάννα Δούγλας;

— Πιστεύω ὅτι θὰ μείνω.

Δὲν ἠδυνήθη τὴν στιγμήν ἐκείνην νὰ εὕρω λέξεις, ἢ μᾶλλον ὁ τρόπος της μὲ ἠνάγκασε νὰ σιωπήσω. Ἐκείνη δὲ ἐξηκολούθησε.

— Μάρκε, ἐπιθυμῶ νὰ σὲ εἶπω κάτι τί . . . τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἔχουν ὅλοι τὸ δικαίωμα νὰ γνωρίζουν· τὸ εἶπα ἀπ' ἀρχῆς ἀλλ' οὐδεὶς ἐδῶ φαίνεται πιστεύων αὐτό . . . ὁ λόρδος Ἐρλιστάουν δὲν εἶναι ἀρραβωνισμένος μαζὶ μου.

— Ἰωάννα, ἀνέκραξα, (διότι μὲ ἦτο σκληρὸν νὰ τὴν φαντασθῶ κατωτέραν ἀφ' ὅ,τι πάντοτε τὴν ἐ-

θεώρουν καὶ νὰ σιωπήσω) καὶ τρίτην φοράν σὲ λέγω· Πρόσεξε! Προσπαθεῖς νὰ παίζῃς ἐπικίνδυνον παίγνιον . . . παίζεις μὲ κοπτερὰ ἐργαλεῖα.

— Νομίζεις;

— Πρόσεξε! Δύο ἄνθρωποι δύνανται νὰ ζῶσιν εἰς σχέσεις ἡσύχως καὶ φιλικῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἅπαξ ἐξωμολογήθῃ ὁ εἰς αὐτῶν ἔρωτα ἡ ἄφῃσε νὰ τὸν ὑποπτεύσῃ ὁ ἕτερος, πρέπει ἡ νὰ μνηστευθῶσιν . . . ἢ τίποτε. Ὁμιλῶ ὡς ἀνὴρ. Σεῖς αἱ γυναῖκες δὲν γνωρίζετε τί πράττετε· παίζετε μὲ ἀναμμένους ἀνθρακας ὅτε διασκεδάζετε μὲ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνδρός. Εἶναι χειρότερον καὶ ἀπὸ τρέλλαν· εἶναι κακία. Μὴ μεταχειρίζεσαι μισὰ μέσα . . . ἢ λάβε τον ἢ ἀρνήθητι αὐτόν . . . ἀγάπα τον ἢ ἄφες τον νὰ φύγῃ.

Ὁμιλοῦν μετὰ ζέσεως, μὲ ὅλην τὴν πικρίαν τῆς ψυχῆς μου, ἀλλ' ἐκείνη οὐδὲ προσεβλήθη οὐδ' ἐθύμωσεν. Εἶχε μόνον μικράν τινε ἐκφρασιν ἐπιπλήξεως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ὡς ἂν ἐπίστευεν ὅτι θὰ εὑρίσκειν ἐν ἐμοὶ τί τὸ ὁποῖον δὲν εὔρεν.

— Μάρκε, εἶπε, δὲν δύνασαι νὰ ἐννοήσῃς ὅτι δυνατὸν εἶναι νὰ ἀγαπᾷ τις καὶ ὁμῶς νὰ ἀφήνῃ νὰ τῷ φεύγῃ τὸ προσφιλὲς ὄν;

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΠΑΝΔΩΡΑ.

ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΩΝ. Οἱ Ἰσπανοὶ ποιηταὶ δεικνύουσιν ἔκτακτον φαντασίαν οὐχὶ ἅμιονον πνεύματος, κάποτε ὁμῶς προδίδουσι καὶ ὀλίγην τοῦ καλοῦ αἰσθησίν ἢ καὶ κρίσιν μικράν. Ἡ ποιησὶς των περιστρέφεται εἰς ὑποθέσεις τετριμμένας, τερατώδεις μεταφορὰς καὶ ἀλλοκότους φαντασίας. Εἶναι φανερόν ὅτι οἱ Ἰσπανοὶ ποιηταὶ εἰσῆγαγον τὸ εἶδος τοῦτο ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μαρίνου ἐν Ἰταλίᾳ, ἀλλ' ἡ θερμότης τοῦ Ἰσπανικοῦ κλίματος φαίνεται ὅτι ἐδιπλασίασεν αὐτό, καὶ μετέβαλε τοὺς θερμοὺς σπινθῆρας χιμαϊρικῆς φαντασίας εἰς θερμότητα ἡφιστείου χαλκείου.

Ὁ Lopez de Vega περιγράφων τεθλιμμένην τινὰ ποιμενίδα εἰς ἓν τῶν Βουκολικῶν αὐτοῦ ποιημάτων, τὴν παρουσιάζει θρηνοῦσαν παρὰ τὴν παραθαλασσίαν.

«Ἡ θάλασσα, λέγει χαριέντως, πλησιάζει ἵνα συλλέξῃ τὰ δάκρυά της, καὶ ἐγχύσασα αὐτὰ εἰς κογχύλας τὰ μεταβάλλει εἰς μαργαρίτας.»

Y el mar como imbidioso

A tierra por las lagrimas salia,

Y alegre de cogerlas

Das guarda en conchas, y convierte en perlas.

Ὁ Villegas ἀπευθυνόμενος εἰς ῥόακα ἀναφωνεῖ